

БІБЛІОТЕКА КОРОЛЕНКА РЯТУЄ ФОНДИ І ПРОСИТЬ ПРО ДОПОМОГУ

У Чернівецькій обласній універсальній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка продовжують рятувати змокли під час зливи книги і газети.

До допомоги долучаються читачі, колеги, друзі, партнери, організації та небайдужі містяни. Вони забрали до себе частину пошкодженої літератури на просушку. Частина літератури просушується і упорядковується в стінах бібліотеки. Над цим щодня працюють дві зміни працівників.

Бібліотека має гостру потребу у фінансах на електроенергію для просушки і реставрації фонду, для ремонтних робіт, а також для закупівлі нової літератури взамін втраченої. Для реставрації газетних підшивок потрібна велика кількість картону.

Чернівецька ОУНБ ім. В. Г. Короленка просить небайдужих направляти фінансову допомогу на р/р 31556348123849 в ГУДКСУ у Чернівецькій області, код ЄДРПОУ 02221159, МФО 853592. Призначення платежу: благодійний внесок.

Або на картку ПриватБанку 5168742224832190, Аліференко Інна Михайлівна:

одержувач — Аліференко Інна Михайлівна (директор Чернівецької ОУНБ ім. В. Г. Короленка, голова ГО «Чернівецьке обласне відділення УБА»; рахунок 29244825509100; банк одержувача АТ КБ «ПРИВАТБАНК», Київ, Україна; ЄДРПОУ 14360570; МФО 305299; призначення платежу 5168742224832190 (номер карти), Аліференко Інна Михайлівна, 2466712447.

Дивні почуття:

ЯКІ ЕМОЦІЇ
НЕ МАЮТЬ НАЗВИ
В НАШІЙ МОВІ

У мовах різних народів світу є слова, які не мають прямого відповідника в інших мовах, але вони досить точно описують емоційний досвід, який ми не можемо висловити. Втім, в умовах глобалізації і змішання культур вони можуть просочитися в ужиток інших народів. Можливо, скоро ці слова стануть більш відомими.

МОВА МОЗКУ

Сприйняття навколишнього світу багато в чому будується на можливостях мови, якою користується людина. Особливо це помітно під час вивчення назв кольорних відтінків. У різних культурах до визначення кольору ставляться по-різному. Наприклад, ми звикли до кількох десятків назв кольорів і їхніх відтінків, а індонезійський народ дані в Новій Гвінеї має тільки дві назви кольорів, найближчі аналоги яких у західних мовах — це «чорний» і «білий». Практично неможливо пояснити представнику цього народу поняття «червоний» або «синій», але це не означає, що він їх не розрізняє.

ЕМОЦІЇ БЕЗ НАЗВИ

Так само в нашій мові може не бути визначення для якогось почуття або емоції. Ми їх відчуваємо, але висловити не можемо. Тут на

допомогу прийдуть слова з інших мов, носії яких все ж зуміли вмістити естетичні переживання в лексичну форму.

ФІНСЬКА МУЖНІСТЬ

Фінське слово *sisu* має велике значення для менталітету фінів і означає «надзвичайну рішучість і витримку перед незгодами». На думку фінів, слова «мужність», «наполегливість» або «стійкість» не можуть точно передати того поняття внутрішньої сили, яку несе їхнє слово *sisu*.

ПОРТУГАЛЬСЬКІ МРІЇ

У португальській мові є слово *desbundar*, яке означає внутрішнє позбавлення від заборони на отримання задоволення. А португальським словом *saudade* позначається «меланхолійна туга, ностальгія за людиною, місцем або річчю, які ніколи не існували».

ЯПОНСЬКИЙ СПОКІЙ

Японці користуються словом *shinrin-yoku*, яке буквально означає «купання в лісі». Насправді це слово означає «відчуття розслабленості від спілкування з природою». Крім того, японці переживають *patsukashii* — «ностальгічну тугу за минулим, яка супроводжується радістю від приємних спогадів і одночасно сумом, що минуле не повернути». Схоже відчуття *wabi-sabi*,

яке позначає «красу недосконалості і швидкоплинності буття».

ПРИЄМНЕ ХВИЛЮВАННЯ

Тагальська мова (Філіппіни) пропонує зробити *gigil* — «вщипнути або міцно обійняти того, кого любиш», а також відчуття *kilig* — «легке тремтіння, коли розмовляєш із тим, хто тобі подобається».

У мові банту, поширеній у багатьох країнах Африки, є слово *mbiki-mviki*, яке означає «неперепорне бажання скинути одяг під час танцю». А арабське слово *tarab* передає «стан екстазу або чарівності від прослуховування музики».

ПОЧУТТЯ ОБОВ'ЯЗКУ

Китайці відчувають *yuandei* — «почуття, що ви виконали завдання повністю й досконало». А індіанці Гурон говорять про *orenda* — «силу людського прагнення змінити світ, незважаючи на обставини долі».

Найцікавіше, що багато хто з нас переживав такі емоції, але не міг підібрати до них слів. Знання назв цих емоцій, безумовно, збагатить життєвий досвід і допоможе нам краще розуміти себе, адже така лексика пропонує зовсім інший погляд на світ. Ну й, звичайно, ви точно будете знати, як називається те, що ви відчуваєте.

ЗА КАДРОМ «ЗЕМЛІ САННИКОВА»:

чому фільм називали одним із найскандальніших в історії радянського кіно

118 років тому, 4 липня 1900 року, експедиція Едуарда Толля вирушила на пошуки міфічної землі Санникова, а 45 років тому було знято фільм, присвячений цій темі. Від самого початку зйомок розгорілися неабиякі скандали й баталії між режисерами і акторами, в результаті чого зйомки опинилися під загрозою зриву, а фільму передрекли провал.

Першим про існування загубленого в Північному Льодовитому океані острова розповів у 1810 р. полярний мандрівник Яків Санников, іменем якого він і був названий. Пізніше під час своєї експедиції Едуард Толль теж побачив гори і землю. Сліди цієї експедиції були загублені, в 1903 р. пошукова експедиція виявила місце стоянки Толля і його щоденники, але останки учасників так і не знайшли.

У 1938 р. радянські льотчики довели, що цієї землі більше не існує. За припущенням дослідників, острів був складний не зі скель, а з викопного льоду, вічної мерзлоти, покритого шаром ґрунту. А коли лід розтанув, Земля Санникова зникла. Проте вона стала багатою темою для наукової і художньої літератури. У 1926 р. був опублікований науково-фантастичний роман В. Обручева, за мотивами якого в

1973 р. і зняли однойменний фільм. Втім, із літературним першоджерелом він мав мало спільного.

Зйомки фільму від самого початку проходили в дуже напруженій обстановці, на майданчику постійно відбувалися конфлікти. Навіть визначитися з остаточним акторським складом тривалий час не вдавалося. Режисери бачили в головних ролях Армена Джигарханяна, Ігоря Ледогорова і Євгенія Леонова, але всі вони відмовилися через зайнятість у театрах і участь в інших кінопроєктах. На роль Крестовського спочатку був запрошений Володимир Висоцький. Спеціально для цього фільму він написав три пісні, які згодом стали легендарними, — «Біла безмовність», «Балада про покинуті кораблі» і «Кони вибагливі».

Перед початком зйомок режисери дізналися про те, що керівни-

цтво «Мосфільму» вирішило зняти з ролі Висоцького. Причин ніхто не пояснював, але сам він вважав, що це сталося через те, що напередодні його пісні прозвучали на «Німецькій хвилі», що було розцінено як ворожа акція. В результаті на роль Крестовського затвердили Олега Далья. Але скандали на цьому не закінчилися. Його партнерами по знімальному майданчику стали Сергій Шакуров, Георгій Віцин і Владислав Дворжецький, які відразу ж вступили в конфронтацію з режисерами, вважаючи їх дилетантами й непрофесіоналами. Вони навіть звернулися до керівництва «Мосфільму» з проханням замінити режисерів. Їм назустріч не пішли, і якщо Віцин, Дворжецький і Даль відступили, то Шакуров стояв на своєму до останнього й відмовлявся зніматися з цими режисерами.

В результаті Шакурову оголоси-

ли догану і зняли з ролі. Його замінив Юрій Назаров.

Але навіть після цього атмосфера на зйомках не покращилася. Олег Даль часто зривав зйомки через те, що приходив на майданчик п'яним. Режисер Мкртчян скаржився: «Працювати з Далем було важко, бо в той час він пив і пив дуже багато, можна сказати, безбожно. Коли Даль не пив, він був прекрасною людиною, а коли пив, ставав неосудним. Неможливо було з ним розмовляти». Через постійні конфлікти режисери вирішили переозвучити пісні, виконані Далем. Для цього вони запросили популярного на той час співака Олега Анофрієва. У підсумку «Есть только миг...» став

усенародним хітом.

На «Мосфільмі» «Землі Санникова» передрікали провал і привласнили йому третю категорію. А реакція глядачів виявилася прямо протилежною: ще з попередніх показів на кіностудію почали надходити захоплені відгуки. У широкому прокаті фільм подивилися 41 млн глядачів. Незважаючи на всі складності й конфлікти, актори зіграли блискуче, і сьогодні в цих ролях неможливо уявити когось іншого. Приречений на провал проєкт несподівано для самих творців став шедевром радянського кінематографа.